

ዘመናዊ ትምህርትና ስልጣኔ

በቅርቡ የተከበረው የአድዋ በዓል አገራችን በጊዜው በጦር ሜዳ ከተቀዳጀችው አንፃራቂ ድል በሁዋላ በአለም አቀፍ ደረጃ ያተረፈችውን ክብርና ዝና የነበራትንም ብሩህ የእድገትና የስልጣኔ ተስፋ እንድናስታውስ ያደርገናል;; ከአድዋ ድል ማግስት መላው የነጭ ዘርና የአውሮፓ መንግስታት ከመቀመጫቸው ብድግ ብለው እንደ አኩል አባላቸው አጅ ነስተው ነበር ኢትዮጵያን የተቀበሉትና ያላችውንም መልካም ምኞት የገለፁት;;

የፓሪስ መጽሔት “La liberte” ዋና አዘጋጅ በወቅቱ እንዲህ ጽፎ ነበር:- “ All European countries will be obliged to make a place for this new brother who steps forth ready to play in the dark continent the role of Japan in the far east.” (quoted by Robert Hess, Ethiopia: The Modernization of Autocracy) በማለትም ተንብዮ ነበረ ;; ግና ትንቢቱ ሊሰምር እውን ሊሆን አልበቃም;; ኢትዮጵያም እንደ ጃፓን ለምዕራቡ ዓለም ስልጣኔ ስትጋለጥ በተመሳሳይ ስርአት ማህበርና ሁኔታ ላይ የምትገኝ አገር ብትሆንም ጃፓንን ለመሆን ሳትታደል ቀረች;;

ጃፓንን ከእኛ በተለየ ሁኔታና መንገድ በአጭር ጊዜ ውስጥ መጥቀው ትናንትናና ዛሬ ለደረሱበት ደረጃ ያበቃቸው ዋናው አስማትና ምትሃት ዘመናዊ ትምህርትን ከአገራቸው አፈርና ከራሳቸው ባህል ጋር ለማዋሃድ የፈጠራ ችሎታቸውን ተጠቅመው ስለሰሩበት ነው;; የምዕራቡን ዓለም እውቀትና ቴክኖሎጂ ሲያስገቡ በራሳቸው አምነውና ተማምነው ባህላቸውን ወጋቸውን ማዕከል አድርገው ና ጠብቀው ለዕድገት መጠቀሚያና መገልገያም በማድረጋቸው ነው;;

ያለፉት ትውልዶች መራራና ፈታኝ ወቅትን በታላቅ ድፍረት በቆራጥነትና ግዜሩ በሰጣቸው የማመዛዘንና የፈጠራ ችሎታ ተጠቅመው ይቺን አገር በድል አድዋ ድረስ ካደረሱት ና ከሐያል የአውሮጳ አገሮች ጎን ካስቀመጧት በሁዋላ ዘመናዊ ትምህርት አገራችን ገብቶ በቀጣዩ ትውልዶች የተማረው ቁጥር በዝቶ ባደገ ቁጥር የኢትዮጵያም ችግርና መከራ እየሰፋ ሒላቀርነትና ልመናው እየከፋ ሄዶ እነሆ ዛሬ ከምንገኝበት ደረጃ ላይ ተደርሷል;;

በእሳትና በብረት ያልተንበረከከችው ኢትዮጵያ በዘመናዊ ትምህርት ተጠቅልሎ በገባ የማይታይ መርዝ አንዲት ጥይት ሳትጨህ ተረትታ እነሆ አንድ ምዕተ ዓመት ሙሉ በድህነትና በጉስቁልና ታገግምለች;; የተማሩ ልጆቿም ዐይናቸው የሚያይ ግን የማያስተውል; ጆሯቸው የሚሰማ ግን የማያዳመጥ; ልባቸው የሚነሆልል ግን የማይቆርጥ; ክንዳቸው የሚዘረጋ ግን የማይፈረጥም ሆኖ በምዕራብ ስልጣኔ ተጀንጅነውና ተጀንነው ቢረደትም ባይረደትም በእጅ አዙር ቅኝተገዥነት የሚጣቅቁ ሆነዋል;;

ከላይ ያነሳሁት የመንደርደሪያ ሃሳብ ዘመናዊ ትምህርት ችግሩ ምኑ ላይ ነው? እንዴትስ የአድገት አንቅፋት መሆን ይችላል? የመሳሰሉትን ጥያቄዎች እንደሚጭር አገንዘባለሁ;

ዘመናዊ ትምህርት ራሱ በራሱ ምንም ችግር የለበትም ...የሳይንስ አውቀት ክፋት የለውም;; ያለትምህርትም አድገትና ስልጣኔ እንደሚያኖር የታወቀ ነው;; ችግሩ ያለው የዘመናዊ ትምህርት ሲገባ አብሮት የሚገባው ከጀርባው ያለው /background/ ላይ ነው;; ችግሩ ያለው የዘመናዊ ትምህርት ፈጣሪና አቀባዩ /agent/ ላይ ነው;; እንደሚታወቀው ዘመናዊ ሳይንስና ቴክኖሎጂን ያበቀለው የአውሮፓ የባህል መሰረት ነው;; (ባህል ስንል የህብረተሰብ ቁሳዊና መንፈሳዊ ህይወት ባጠቃለለ ሰፊ ትርጉሙ) ይህም ባህል ራሱን የሚያይበትና ከሱ የሚለዩትን ባዕድ ባህሎች የሚመለከትበት የራሱ መነጻር አለው;;

በአውሮፓውያን መነጻር /Ideology , Eurocentric concepts / ከአውሮፓ ስልጣኔ ወጭ ያሉ ወይም የነበሩ ስልጣኔዎችና ቅርሶች ሁሉ የበታች ኢምፕሪያልና የጊዜን አርጅና የሚያስታውሱ ግዑዛን የመልክአ ምድር ምልክቶች ናቸው;; የአክሱምና የጎንደር ስልጣኔ ; የግብጽን ፒራሚዶች ያቆመው ስልጣኔ; የዚምባብዌን ግንብ የገነባው; የፔሩን የሶሊቪያን ሃውልትና ፒራሚዶችን ስማይ አጣቅሶ የጎለተው ሌሎችም የነጭ ያልሆኑ ትልቅና ትንሽ ስልጣኔዎች በታሪክ ቡቱቶና ድሪቶነት እንዲደነቁ እንጂ ወራሽ ያላቸው ቀጣይነትና ተከታታይነት ሊኖራቸው የሚችል የህያው ህዝቦች ህያው የህይወት ታሪክ እንደሆኑ አያይም አያወሳም;; በዚህ መልክ እንዲታዩና እንዲታወሱ ለራሱም አይፈቅድም;; እነዚህ ህያው የታሪክ አሻራዎች በግዑዝነት ሲፈርጁ ከዚህም ጋር አብሮ ከነጭ በስተቀር የተቀረው ካወሮፓ ስልጣኔ ወጭ ያለው የአፍሪካ የአስያ የአሜሪካ ህዝቦች ያልሰለጠኑ /barbaric sub-human / ቅጽል ተሰጥቷቸው መሰልጠንና መገራት እንዳለባቸው ያስተምራል;; ዘመናዊ ትምህርትም የዚህ ባህልና ስልጣኔ አካል እንደመሆኑ የተሰጠው ተልዕኮ በአስፈጻሚዎቹ ነጭ ሚሺንሮች ወይም ቀድመው በነሱ በሰለጠኑ ያካባቢው ተወላጆች እነዚህን ህዝቦች ነፃ ማውጣትና ማሰልጠን ነው;;

ዘመናዊ ትምህርት ተጠቀልሎና ታዘሎ የሚቀርብበት አንቅልባ /background/ በግርድፋ ይህን የመሰለ ሲሆን የተለየ ባህልና ስልጣኔ ያለው አገርና ህብረተሰብ ውስጥ ሲገባና ለግለሰብ ትምህርት ገበታ ላይ ሲቀርብ ይህን አውሮፓዊ አመለካከት /Ideology/ ከትምህርትና ከሳይንሱ ጋር አብሮ የመውሰድ አዳላጭ አደጋ ይፈጠራል;;

ይህ ጠንቃቃ ላልሆነ ዓይን የተሰወረ; ትንሽና ቀላል የመሰለ አደጋ የሚያስከተለው መዘዝና ቀውስ የአገሮችንና የህዝቦችን ዕጣና ዕድል ለክፉ ወይም ለደግ የሚለይ ወሳኝ ምክንያት ሆኗል ;; እንደ ኢትዮጵያ ያለችውን በተፈጥሮ ሃብት በሰው ሃይልና በኢንተለክት የተቸረችቀን አገር አደህይቶ መና ያስቀራል .... ወይም ጃፓንን የመሰለች ቁራሽ አገር የስልጣኔ ኮኮብ እንድትሆን ያደርጋል;;

የሚያሳዝነው ነገር በቅኝ ግዛት ስር የወደቁ አገሮች ይህንን መርዝ በሃይልና በጉልበት እንዲገቱ ሲገደዱ ኢትዮጵያውያን ግን በፈቃዳችን ጨልጥነው ይኸው ድፍን ምዕተ-ዓመት ያሽለብን መሆኑ ነው። ዛሬ እንኒህ አገሮች እኛም እነሱም ባንድ ሰልፍ በአንድ ተርታ መሰለፋችን ብቻ ሳይሆን ከመጨረሻው የመጀመሪያዎቹ ሆነን እንገኛለን። የአድዋ ድልም በዚህ ትውልድ ትርጉም አጥቶ በዓሉ የሚከበረው ጀግኖቹን ያን ጎበዝ ትውልድ ለመዘከር ብቻ ታሰቦ የሚውል ነው።

ከዘመናዊ ትምህርት ጋር አብሮ የሚገባው ታላቁ መርገም አእምሮን ገንዞ ከትውልድ ትውልድ አኮላሽቶ አገርን የሚያመክነው እጅ አዙር ቅኝ ተገዥነት -ፈረንጅን ማምለክና ራስን ማረከስ - ከዘመናዊ ትምህርት ጋር የሚመጣው ባጭሩ በዚህ መልኩ ነው።

ስልጣኔ የነጩ ስራ ; የነጩ ፀጋና በረከት መማር መሰለጠንም ፈረንጆቹን መሆን ማለት ይሆናል። መሰልጠን ማለት እንደ ፈረንጆቹ ማሰብ ; እነደነሱ ማምረት; በነሱ መሳሪያ መጠቀም በነሱ እምነት ማምለክ በነሱ ቋንቋ መናገር ; እንደነሱ መልበስ ; መዘፈን ; መደነስ ሆኖ ስለሚታመን የፈረንጅ ያልሆነውና ፍፁም የተለየው በሙሉ ያልሰለጠነና ዝቅተኛ ተደርጎ ይታያል። በዚህ እምነት መሰረትም ራስንም ጨምሮ የራስ የሆነ ነገር በሙሉ ዋጋና ክብር ያጣል። በመሆኑም ለመሰልጠን የመጀመሪያው ርምጃ ከዚህ “ሁዋላ ቀርነት”- ከራስ ማንነት መገላገል አብይና ተቀዳሚ ተግባር ሆኖ ይቀርባል። ለዚህም መንገዱ ዘመናዊ ትምህርት ይሆናል። በውጤቱም የመማር አብይ ዓላማ ዓላማውን ሰቶ የአልፏች ከልፍኝ ሙሴዎችን የሚፈለፍል ኢንኩቤተር ሆኖ ቁጭ ይላል። ዶ/ር መሳይ ከበደ ይህንን እውነታ “ The Root Cause of Famine ” በሚለው መጣጥፉ እንዲህ ይገልፀዋል;- “...If we must become civilized, is it not because we consider ourselves as a backward, uncivilized? To receive modern education is to transit from primitive life to civilized life. As a process of emerging from a state of sub-humanity, modernization, that is, westernization is how the model, the prototype of human life is dissolves our barbarism.”

በመቀጠልም “...modern education is not basically how we learn some techniques and skills to improve our life, more specifically, to catch up with the west in terms of technology so as to preserve our independence and mode of life. No, it is first and foremost how we become real human beings, that is civilized people. One drastic effect of this self- debasement induced by the normativeness of the west is the addiction to imitativeness. since we are in the business of becoming converts, we don't create: we simply assimilate.”

መሰልጠን /modernization-westernization/ የመጀመሪያው አንድምታና ቅድመ ሁኔታ የነበረውንና ያለውን የማህበረሰቡን ታሪካዊና ባህላዊ ቅርስና እሴቶች ማድከምና ማድቀቅ ነው። አዲሱን የውጭውን ስልጡን ባህል በላዩ ለመተካት ጥርጊያ ጎዳና መክፈት ። ህብረተሰቡ የቆመበትን መሰረት ከሁሉ በላይ ደግሞ የማንነቱን ስነ ልቡናዊ ምሶሶ -በራስ መተማመንን- በሽክምነቱና ጎታችነቱ ያለ “ጥርጥርና ምስክር“ ከጠዋቱ ተፈርዶበት

ተገንዞ እንዲቀበር ይደርጋል;; በዚህም የሳይንስ እውቀት ስር ሊሰድበት; የፈጠራ ስራ ሊያብብበት የአገር ስልጣኔ ሊቆመበት የሚገባው የማዕዘን ድንጋይ ተንዶ; የሚገበየው እውቀት መሰረትና ግድግዳ የሌለው ጣራ ይሆናል;;

ይቀጥላል

ጃዊሳ